

یاران و همراهان روحانی الله ابهی

امیدواریم مانند همیشه در اجرای هر چه بهتر و مؤثرتر برنامه، موفق باشید

با توجه به سستی ارکان خانواده و شیوع فصل و طلاق در جامعه کنونی و با عنایت به اینکه متأسفانه افزایش این بحران جامعه ما را نیز در معرض چنین خطراتی قرار میدهد، این برنامه سعی دارد با تکیه بر آثار مبارکه بهائی و هدایتهای معهد اعلاى الهی به بررسی جوانب گوناگون طلاق پرداخته مذمت و نهی آن را بر طبق آثار طلعات مبارکه متذکر دارد. و نیز سعی نماید شرائطی را که ممکن است به چنین تصمیمی در یک خانواده بیانجامد مورد نظر قرار داده و هدایتهای موجود در این خصوص را مطرح نماید با این امید که تمسک به این هدایات حرزی گردد و خانواده هایمان از تأثیرات مخرب این طوفان برخاسته از تمدن صرفا مادی، محفوظ ماند.

در این خصوص توجه به نکات زیر لازم و ضروری است

- متمنی است در بخش روحانی بر روی موارد مندرج تأمل و تفکر صورت گیرد و زمانی مناسب به آن اختصاص یابد
- آثار حضرت بهاء الله که در دوبخش موجود است ابتدا به مذمت طلاق می پردازد و سپس راه حلی برای مواجهه با اختلافات را بررسی می نماید و در آخرو در صورت عدم حل اختلافات طلاق را مجاز دانسته و به ایام تربص اشاره دارد
- در خصوص ایام تربص لازم است به این حقیقت اشاره گردد که به فرموده بیت العدل اعظم الهی "مقصود از سنه تربص حصول فرصتی است جهت تلاش و کوشش برای نجات یک زندگی مشترک" (انوار هدایت ص 505 شماره 1332) و توجه به این حقیقت نه تنها وظایف زن و شوهر را در این ایام مشخص می نماید بلکه نشان می دهد که هر یک از افراد اعم از منسوبین، دوستان و مسئولین جامعه می بایست تمام توان خود را در این خصوص به کار گیرند.
- توجه به عواقب طلاق برای فرزندان از اهمیت ویژه ای برخوردار است و می بایست مؤکدا مورد توجه قرار گیرد.

حضرت عبدالبهاء میفرمایند :

" این قضیه منافی رضای الهی است و مخالف عدل و انصاف عالم انسانی ."

ص ۲۷۸ گنجینه حدود و احکام

عنوان: خداوند وصل و وفاق را دوست دارد

قسمت روحانی

1- مناجات شروع

2- بیانات مبارکه حضرت بهاء الله (مکروهیت طلاق)

3- بیانات مبارکه حضرت بهاء الله (ایجاد کدورت ، تربص)

4- بیانات مبارک حضرت عبدالبهاء (آنچه باید زن و شوهر بهائی به آن عامل باشند)

5- بیانات مبارک حضرت عبدالبهاء (از طلاق نهایت اجتناب داشته باشند)

قسمت اداری

6- طلاق تمامی آینده زندگی فرزندان و نیز جهت گیری آنان را نسبت به ازدواج تحت تأثیر قرار میدهد

7- باید به فکر آینده فرزندان بود

8- با طلاق نه آزادی به دست می آید و نه خوشبختی

9- این عمل فقط هنگامی قابل قبول است که "انزجاری شدید" نسبت به شریک زندگی حادث شود.

10- خانواده بهائی باید تحت حفاظت و صیانت قرار گیرد

11- سلوک زن و شوهر در ایام تربص

12- لزوم پرهیز از خشونت

13- شور و مشورت (نقش ما در انتظام و انسجام زندگی خانوادگی خود و دیگران چیست؟)

14- نونهالان و نوجوانان

قسمت اجتماعی

15 الفت و پذیرائی

16- ذکر دسته جمعی یا الله المستغاث

1-مناجات شروع

ای پروردگار بی‌انباز ، آن ابرار را در ظلّ عنایت پرورش ده و آن احرار را از جمیع قیودات آزاد فرما و در هر دمی شبمی از رشحات ابر عنایت عطا فرما و در هر نفسی نَفْحَةً مُشْکِیْنِ نَفْسِی بَرِ مَشَامِشَانِ عَرْضَه دَارِ تا بجان و دل به محبت روح و ریحان یابند و مانند نار موقده در نهایت التهاب بآتش عشقت افروزند .
توئی مقتدر و توانا و توئی کریم و رحیم و بینا.

منتخبات مکاتیب ج 2 ص 4

2-بیانات مبارکه حضرت بهاء الله

الف: مکروهیت طلاق

حضرت بهاءالله در کتاب مستطاب اقدس میفرماید:

" إِنَّ اللَّهَ أَحَبُّ الْوَصْلِ وَالْوَفَاقِ وَأَبْغَضُ الْفِصْلِ وَالْطَّلَاقِ عَاشِرُهَا يَا قَوْمُ بِالرُّوحِ وَالرَّيْحَانِ لَعَمْرِي سَيُفْتَى مَنْ فِي الْأُمُكَّانِ وَمَا يَبْقَى هُوَ الْعَمَلُ الطَّيِّبُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيَّ مَا أَقُولُ شَهِيدًا .

ترجمه: خداوند دوست می دارد وصل و وفاق و دوستی و آشتی را و دشمن می دارد جدائی و طلاق و از هم گسیختگی را. معاشرت کنید ای مردم، با کمال خوبی و خوشی با یکدیگر، بین خودتان را بهم نزدیک، زنتان را طلاق ندهید و کدورت ایجاد نکنید. قسم بجان خودم، عنقریب تمام اهل دنیا از بین می روند و آنچه باقی می ماند عمل خوبی است که از کسی سر می زند. خداوند بر آنچه می گویم شاهد است.

" لازال وصل و اتصال لَدَى اللَّهِ محبوب و فصل و انفصال مَبْغُوضٌ خُذُوا مَا أَحَبَّهُ اللَّهُ وَ أَمَرَكُم بِهِ إِنَّهُ يَعْلَمُ وَ يَرَى وَ هُوَ الْأَمْرُ الْحَكِيمُ "

" چون حقّ جَلَّ جَلَالُهُ طلاق را دوست نداشته در این باب کلمه ای نازل نشده "

گلزار تعالیم بهائی ص 422

3-بیانات مبارکه حضرت بهاء الله

الف: چنان که کدورتی پیش آید مرا در مقابل خود به نظر آرید

« إِنَّ ظَهَرَ كُدُورَةٌ بَيْنَكُمْ فَانظُرُونِي أَمَامَ وُجُوهِكُمْ وَ غَضُّوا الْبَصَرَ عَمَّا ظَهَرَ خَالِصاً لِيُجِيبِي وَ حُبّاً لِأَمْرِي الْمُشْرِقِ الْمُنِيرِ .» 16

مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است : چنان که کدورتی پیش آید مرا در مقابل خود به نظر آرید و به خاطر روی من و دوستی امر الهی از آنچه ظاهر شد چشم پبوشید .

ب: تربص

در کتاب مستطاب اقدس میفرمایند

" و ان حَدَثَ بَيْنَهُمَا كُدُورَةٌ او كَرَّةٌ لَيْسَ لَهُ ان يَطْلُقَهَا و له ان يصبر سنةً كاملةً لعلَّ تَسَطَّعَ بَيْنَهُمَا رَائِحَةٌ المحبَّة و ان كَمَلْتُ و ما فاحت فلا بأس في الطلاق انه كان على كلشيء حكيما. "

7-باید به فکر آینده فرزندان بود

هیکل مبارک از شنیدن اینکه شما و شوهرتان هنوز از بودن و زیستن با یکدیگر چنین احساس نارضایتی و ناخشنودی میکنید ، بسیار محزون و متأسف شدند این مسأله که بعضی همسران نمی توانند با یکدیگر سازگاری داشته باشند همیشه علت تألم و تأسف بوده است . به نظر حضرت ولی امرالله شما و شوهرتان هنگام اندیشیدن به طلاق بایستی آینده فرزندان را در نظر گیرید و به این مسأله که چنین اقدامی شدید از جانب شما چگونه حیات و سعادت آنان را به مخاطره خواهد افکند توجه نمائید.ایشان همچنین پیشنهاد می فرمایند اگر در مورد این مسأله به هدایت و مشورت محتاج هستید با محفل روحانی محل خود تماس برقرار نمائید شکی نیست دوستان بهائیتان هر آنچه را بتوانند انجام خواهند داد تا نظریات سازنده و مساعدت لازمه را به شما ارائه دهند به نحوی که منافع و مصالح شما وجامعه هر دو را حفظ کنند.

انوار هدایت ص 495 ش 1308

4-بیانات مبارک حضرت عبدالبهاء

آنچه باید زن و شوهر بهائی به آن عامل باشند

زن و شوهر باید استعدادات خود و جسم و جان خود را در مرحلهٔ اول به حضرت بهاء الله و سپس به یکدیگر نثار نمایند. باید افکارشان عالی و آمالشان نورانی و قلوبشان روحانی و ارواحشان مطلع انوار شمس حقیقت باشد. نباید به جهت اتفاق و تصادفات فانی این زندگی تغییر پذیر نسبت به هم بدبین شوند و خُلق تنگی نمایند. قلوبشان باید وسیع و مُنشرح و به وسعت جهان الهی باشد. هر وقت اختلاف نظری بین آنان تولید شود باید به منتهی درجه سعی نمایند که آن را بین خود حل کنند و نگذارند خبر آن به خارج سرایت کند زیرا مردم مستعد هستند که ذرهٔ صغیر را جَبَل کبیر نمایند و نیز هرگاه به علت پیشامدی رنجشی از یکدیگر حاصل نمودند نباید آن را در دل نگاه دارند بلکه بالطبع باید آن را برای یکدیگر شرح و توضیح دهند و کوشش کنند هر چه زودتر این نفاق و کدورت بر طرف شود باید یگانگی و یاری را بر حسادت و ریا ترجیح دهند و مانند دو آئینهٔ صافی باشند تا انوار ستارگان محبت و جمال را در یکدیگر منعکس سازند

ازدواج بهائی ص 118

5-بیانات مبارک حضرت عبدالبهاء

از طلاق نهایت اجتناب داشته باشند

" یاران باید بکلی از طلاق اجتناب نمایند مگر آنکه عوارضی در میان حاصل گردد که سبب برودت شود و مجبور بر انفصال شوند...اساس ملکوت الله برمودت و محبت و وحدت و مؤانست و اتفاق است نه بر اختلاف خصوصاً بین زوج و زوجه . اگر یکی از این دو طرف سبب طلاق شود البته درمشکلات عظیمه افتد و بصدمات شدیدة گرفتار آید و پریشان و پشیمان گردد ."

ص ۲۷۸ گنجینه حدود و احکام

حال احبّا... باید بر این روش و حرکت سلوک نمایند .از طلاق نهایت اجتناب داشته باشند مگر آنکه سبب مجبری در میان آید که طرفین از یکدیگر بیزار گردند و باطلاع محفل روحانی قرار بر فصل دهند و یکسال باید صبر و تحمل کنند اگر در ظرف این یکسال ائتلاف حاصل نشد، طلاق واقع گردد نه اینکه بمجرد ادنی تکدر و اغبراری که در بین زوج و زوجه واقع ، زوج با زن دیگر بفکر الفت افتد و یا نعوذ بالله زوجه نیز در فکر زوجی دیگر افتد. این مخالف عصمت ملکوتی وعفت حقیقی است. احتبای الهی باید نوعی سلوک نمایند که دیگران حیران مانند. زوج و زوجه باید الفتشان جسمانی محض نباشد بلکه الفت روحانی و ملکوتی باشد . این دو نفس حکم یک نفس دارند و چقدر مشکل است یک نفس از هم جدا شود...اگر سبب طلاق یکی از این دو باشد ... بوبال عظیمی گرفتار گردد".

ص ۸-۱۸۷ ج ۴ امر و خلق

6- طلاق تمامی آینده زندگی فرزندان و نیز جهت گیری آنان را نسبت به ازدواج تحت تأثیر قرار میدهد
حضرت ولی امرالله می فرمایند:

"تردیدی نیست احباء... که محتملاً نا آگاهانه تحت تأثیر اخلاق و رفتار فاسد وغالب و جهت گیری جسورانه نسبت به طلاق ، که روز به روز در حال گسترش و نفوذ نیز هست قرار گرفته اند، امر طلاق را به حد کافی مهم و جدی تلقی نکرده به نظر نمی رسد این حقیقت را دریافته باشند که گرچه حضرت بهاء الله این عمل را مجاز دانسته اند اما فقط به عنوان آخرین راه چاره. لازم به توجه است که آن حضرت به علاوه طلاق را عملی شدیداً محکوم و مذموم نیز توصیف فرموده اند سوای این مطلب در طلاق حضور فرزندان به عنوان عاملی تعیین کننده، نمی تواند نادیده انگاشته شود زیرا این واقعیت مسئولیت اخلاقی به مراتب بزرگتری را بر دوش والدین تحمیل می کند. تحت چنین شرایطی طلاق دیگر به زن و شوهر و تمنیات واحساسات آنان مربوط نمی شود. بلکه اقدامی به حساب می آید که تمامی زندگی آینده فرزندان و جهت گیری آنان را نسبت به ازدواج ، تحت تأثیر قرار خواهد داد.

انوار هدایت ص 496 شماره 1309

10-- خانواده بهائی باید تحت حفاظت و صیانت قرار گیرد

حضرت ولی امرالله می فرمایند:

در هر جایی که یک خانواده بهائی زندگی می کند نفوس ذی ربط بایستی به جمیع وسائل ممکنه، در جهت حفظ و صیانت آن ، به هر اقدام مقتضی ، متشبث شوند. زیرا در تعالیم مبارکه طلاق به کلی منفور و مذموم قلمداد شده و در مقابل، وفاق و اتحاد و محبت و وداد، به عنوان خالصترین خصلتها و ایده آلهای انسانی در روابط بشری مورد توجه و تأکید قرار گرفته اند. این خصائص ممتازه ، بایستی همواره در حیات نفوس مؤمنه جاری و برقرار باشد .

انوار هدایت ص 498 شماره 1313

8- با طلاق نه آزادی به دست می آید و نه خوشبختی

هیكل مبارك از استماع اينكه شما در صدد جدائی از شوهرتان هستيد بسيار متأسف شدند. همانطور كه بدون شك مطلع هستيد حضرت بهاء الله رابطه زناشوئی را بسيار مقدس می شمارند و برای اهل بهاء طلاق فقط در شرائطی بسيار استثنائی و تحمل ناپذير ممكن و میسر است. حضرت ولی امرالله به شما نمی گویند كه نباید از شوهرتان طلاق بگیرید بلكه تأكيد و توصیه می فرمایند كه نه فقط به این دلیل كه فردی مؤمن به امر الهی و مراقب و مشتاق اطاعت از احكام و قوانین ربّانی هستيد بلكه نیز به خاطر سعادت و خوشبختی فرزندانان این مسئله را مبتهلاً، متذكراً مورد ملاحظه قرار دهید كه آیا برایتان مقدور نیست وراى حدود و ثغوری كه تا كنون در زندگی مشتركاتان تصوّر و عمل می کرده اید قیام كنید و به كمك يكديگر خود را از این تنگنا رهائی بخشید.

ما اغلب فكر می كنیم خوشبختیمان در جهت و سوئی قرار دارد اما حتی هنگاميكه مجبور شویم بهای سنگینی هم برای پیمایش آن پردازیم. سرانجام متوجه می شویم نه به راستی حرّیت و آزادی كسب کرده ایم و نه در حقیقت، خوشبختی و سعادت. بلكه فقط حالت جدیدی از یأس و بیهودگی و محرومیت و سرخوردگی، نصیبمان شده است.

9- این عمل فقط هنگامی قابل قبول است که "انزجاری شدید" نسبت به شریک زندگی حادث می شود.

در ارتباط با تعریف عبارت "گره" مربوط به قانون طلاق بهائی، بیت العدل اعظم اشعار می دارند که هیچگونه اساس و جهتی برای طلاق بهائی، آنگونه که در بعضی مجموعه های قوانین مدنی یافت می شود، وجود ندارد. قانون شریعة الله طلاق را مجاز می داند. اما همانطور که هم حضرت بهاء الله و هم حضرت عبدالبهاء کاملاً واضحاً بیان فرموده اند. طلاق امری منفور و مذموم است. لهذا از نقطه نظر فرد مؤمن، هر تلاشی ممکن، باید صورت پذیرد تا از آن اجتناب شود. اهل بهاء باید از تعالی و تقدّس ازدواج، عمیقاً مطلع و آگاه باشند و لازم است جهد بلیغ مبذول دارند تا عُلقه ازدواجشان را به پیوند و ارتباطی ابدی از وحدت و هماهنگی، مبدّل سازند. اما تحقق این امر مستلزم کوشش و فداکاری و درایت و از خود گذشتگی است. یک فرد بهائی بایستی، فقط هنگامی به فکر طلاق افتد که وضعیت زنا شوئی، دیگر غیر قابل تحمل شده باشد به عبارت دیگر زن یا شوهر نسبت به ادامه زندگی با طرف دیگر احساس تنفر و انزجار شدید نماید. اینست معیاری برای استعانت افراد این قانون و حکم نیست بلکه یک نصیحت و اندرز است. هدفی است که همه ما بایستی برای تحققش جهد و تلاش نمائیم.

11- سلوک زن و شوهر در ایام تربص

بیت العدل اعظم الهی می فرماید:

تأکید بیت العدل اعظم در این هدایات عموماً بر این بوده است که روش و سلوک زن و شوهر بهائی در دوران تربص باید طبق روح تعالیم امر مبارک و با آگاهی از امکان آشتی و تفاهم دوجانبه باشد حتی اگر احتمال آن بعید به نظر آید.

وجود اطفال و تأثیرات عمیقی که جدایی و رفتار پدر و مادر می تواند بر قلوب حساس آنان بگذارد، مسئولیت والدین را در این دوران سنگین تذ می نماید. طرفین موظفند اختلافات خود را حتی الامکان فی مابین و به طریقی دوستانه رفع نمایند و از مباحثی که متأسفانه در اجتماع رایج است که در آن زن و شوهر مقام و منزلت یکدیگر را بی اهمیت جلوه می دهند، به کلی احتراز نموده و در عوض احتیاط نمایند تا مصالح و آینده فرزندانشان به خاطر احساسات فردی و حفظ منافع شخصی وجه المصلحه قرار نگیرد. چه که نهایتاً در مقابل خداوند متعال جوابگو خواهند بود

هدایت بیت العدل اعظم الهی مورخ 30 ژوئیه 2015

12- لزوم پرهیز از خشونت

بیت العدل اعظم الهی می فرماید:

اساساً تمسک به زور از طرف یک مرد به منظور تحمیل اراده اش بر همسر، تمردی فاحش از تعالیم بهائی است. هیچ شوهر بهائی نباید همسرش را مورد ضرب و شتم قرار دهد و یا با وی به نحوی ظالمانه رفتار نماید. مبادرت به چنین عملی اهانتی غیر قابل قبول نسبت به روابط زناشوئی و مخالف تعالیم جمال مبارک است. ازدیاد خشونت در خانواده و افزایش رفتار تحقیر آمیز و ظالمانه نسبت به همسر و یا فرزندان از جمله نشانه های سقوط اخلاقی در نظام اجتماعی رو به زوال کنونی است. اعضای جامعه پیروان اسم اعظم باید کاملاً مراقب باشند که مبدا به علت رواج چنین اعمال ناشایسته ای در اجتماع به انجام آن تن در دهند.. احبای الهی باید ناظر به تعالیم مبارکه باشند و همواره سعی نمایند تا الگوی جدیدی برای حیات فردی و خانوادگی به عالم ارائه دهند. الگوئی که از ویژگیهای آن پابندی به اصول عالی اخلاق بهائی و احترام به حقوق کلیه اعضای خانواده و احتراز از ظلم و ستم و هر نوع تعدی می باشد.

هدایت بیت العدل اعظم الهی مورخ 8 اکتبر 2014